

تبیین عقلانی و دینی توحید در عبادت
بر نقد کتاب تقویه الایمان

عنوان انگلیسی:

عنوان عربی:

نویسنده: سید ذیشانون حیدر زیدی

استاد راهنما: عسکر دیرباز

مقطع: کارشناسی ارشد

استاد مشاور: کمیل راجانی

رشته:

استاد ناظر:

دانشگاه: مدرسه حکمت و دین پژوهی مجتمع آموزش عالی امام خمینی (ره)

تاریخ دفاع: 1391

واحد:

کلمات کلیدی: توحید، عبادت، تقویه الایمان، شرک، سجده، نذر، قربانی، طواف

رفتار و کردار ما زاینده اعتقاد و باورها است، اگر توحید اعتقادی ما در ست باشد در نتیجه آن در عمل نیز باید موحد باشیم، یعنی فقط خدا را حامی و ناصر بدانیم، از او یاری بطلبیم، و فقط او را عبادت کنیم. در اینجا مهم این است، که توحید را خوب درک کنیم و بدانیم کدام عمل عین توحید است و کلام خلاف آن. کتاب «تقویه الایمان» نوشته شاه اسماعیل دهلوی بسیاری از اعمالی که مسلمانان شیعه و سنی آن را عین توحید می دانستند را خلاف توحید در عبادت می داند و شرک قلمداد می کند، و با استفاده از قرآن و حدیث سعی کرده مردم را به این باور برساند. نویسنده این پژوهش برای پی بردن حقائق توحیدی و همچنین بررسی نظریات شاه اسماعیل در این زمینه لازم دانستم پایان نامه را به این موضوع تخصص دهم. بدین ترتیب نوشتار حاضر به همراه کلیات و تبیین معنای دقیق توحید و شرک و همچنین معنای عبادت در لغت و اصطلاح، بلحاظ موضوع به چهار بخش اصلی تقسیم شده است. که در آن با ارائه بحث کاملی از توحید و شرک و بالاخص توحید در عبادت و ذکر معنای دقیق عبادت و بررسی مصادیق آن و مصنف کتاب در تبیین توحید عبادی مرتکب اشتباه شده، و چیزهایی را شرک دانست که اساساً ربطی به شرک ندارد، استدلال‌های او نیز بی‌اساس و خلاف واقع بوده است و این نشانگر عدم درک صحیح او از توحید است. در آخر به این نتیجه رسیده است که زیارت قبور انبیاء و اولیاء، نذر و قربانی رایج بین مسلمانان، احترام به بزرگان دین نه فقط شرک نیست بلکه جزء قربها و شعائر الهی هستند. همچنین سجده برای غیر خدا نیز نمی‌تواند مصداق شرک باشد بلکه ممکن است بنا بر محذور فقهی حرام باشد، چون سجده، نذر و قربانی، طواف، دست بسته احترام بجا آوردن و امثال آن هیچ کدام شرک ذاتی قلمداد نمی‌شوند.